

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, Februárius' 12-dikén 1819.

B é t s.

E' folyó Febr. első napjain nagy pompával tartotta itt a' már említett Persa Nagy-Követ *Mirza Abul Hassan Chan* a' maga megérkezését, bejövetelét, 's udvarlásait, mellyek így adatnak elő az Udvari tudósításokban: —

„Minekntánna megérkezett volna ide, úgymond az a' tudósítás, hogy az Angliába rendeltetett, 's Bétsen való általútozása közben a' Cs. Fels. Udvarnak a' maga Udvarától hozott Királyi Irást 's ajándékokat által adni akaró Nagy Követ, Febr. 1-ső napján délelőtt Schwechatba (Bétshez nem messze) meg fogna érkezni, Státus-Cancellariai Tanácsos Báró *Bretfeld* 's Udvari Titoknok Báró *Ottensfels* Urak elejébe küldettettek, hogy köszöntvén, szállására, melly Bétsnek Wieden nevű külső városán az úgynevezett *Kaiserhaus* épületben van, bevezessék, a' hol őtet Cs. K. Tanácsos és Udv. Tolmáts *Hammer* Ur várta, 's néki, mint az ő ittléte alatt lejendő Mihmandarja, Befogadó 's Kisérő Biztosa, magát bemutatta. A' köszöntési tisztelet-tételeket reggeli ebédkezés követte, mellyet a' vendégek' számára a' Cs. K. Udvari Controllör-tiszttség készítettett vala. Az asztalnál ültek: a' Nagy-Követ *Mirsa Abul Hassan Chan*, a' Nagy-követségi Titoknok *Mirsa Mahomed Ali*, a' Követ *Mirsa Abdul Hussein Chan*, 's a' Cs. Kir. Titkos Udvari és Státus-Cancellaria' nevezett tagjai.

Három napi szokott nyúgvás után, 4-dikben délután 3 órakor elküldötte a'

Nagy-követ a' maga rokonát a' mindjárt nevezett Titoknokot, hogy a' mi külső dolgokra ügyelő Ministerünknel *Metternich* ő Hertzegségénél közönséges audientziát kérjen, a' melly küldetést részünkről Cs. K. Státus-Cancellariai Udv. Tanácsos és Cancellaria Direktora *Swietetzky* Ur még azon este visszaadván, a' következett péntek napon 5-dikben délután véghez ment a' kívánt audientzia, melyre a' *Kärtnerthor* nevű Ó kapun, 's a' *Kärthner*, a' *Stock-am-Eisen*, *Graben*, *Kohlmarkt*, és *Schaufler* utzákon végig, Státus-Cancellaria' épületébe vette útját a' Nagy-követség, ily rendel: —

Legelől ment négy lovas katona egy Káplárral, azután következtek: egy Kapitány 40 gyalog katonákkal, a' Nagy-Követ' öt házi tisztjei, úgymint az ő Kintstármestere, Lovázmestere, Czeremoniamestere, Ruhagondviselője, és Romornyikja, a' számokra Török készületekkel nyergelt 's szállásokra küldetett lovakon; a' Nagy-követségi Titoknok egy az előbbenieknél gazdagabban nyergelt 's két Hertzegi lovaslegények által vezetett ló háton, a' ki két kezeiben tartva, ő Felségének a' Persiai Shahnak 's *Abbas Mirsának* a' Koronaörökös ő Hertzegségének irásaikat, arannyal és ezüsttel himzett zatskókban, a' kebelében pedig az Itimadedenletnek (az Ország' támosz' oszlopának) vagy más szókkal a' a' Persiai Nagy-Vezírnek *Mirsa Schefii Channak*, 's a' Koronaörökös első Vezérének *Issa Mohammednek* irásaikat veres atlatz zsákokban hozta; a' *Metternich*

ő H. ge Udvarnokjai, egy hat lovas Her-
tzezi gála hintó, melyben a' fő helyen
a' Nagy-követ 's véleszemben a' Cs. Biz-
tos Udv. Tanátsos Hammer Ur ültek; a'
hintó' ajtók mellett pedig két felől a'
Nagy-követnek 's a' Biztos Urnak egyegy
inasaik mentek gálaruhában; a' Nagy-követ
Bartalba, az az Persiai nyelven egész
Udvari és Státus formaruhába volt öltöz-
ködve; fejét három drága tollak ékesi-
tették, 's a' mejje a' Nap-oroszlány'
Rendjének hármás czimerével diszeske-
dett. Mind ezeken kívül volt az ő ékes-
ségek között még a' Shah ábrázat-képe is
drága gyöngyökből készült 's hasonló
gyöngy kvászlis koszorúba fonva. A' hin-
tó után a' Nagy-követ Szeretsenei lovag-
lottak; ezeket követte elébb egy, négy lo-
vas két ülésű gálaszekér, melyben a' fel-
jebb nevezett Követ ült, 's azután a' Cs.
K. Biztos Ur két lovas szekere. A' sereg'
berekesztői voltak egy Al-Hadnagy 20
gyalog, 's egy Káplár 4 lovas katonákkal.

A' Státus-Cancellaria' épületébe meg-
érkezvén annak udvarán a' kísérők, a'
Nagy-követ, a' Követ, és a' Titoknok
pedig éppen a' grádits előtt kiszállottak,
hol a' Követ Urak, a' Státus-Tanáts két
Officialisa, a' 2-dik gráditsozat' felső
léptsőjénél pedig Cs. K. Státus-Cancel-
lariai Tanátsos B. Bretfeld és Udv. Ti-
toknok B. Ottenfels Urak által köszön-
tettek, 's bevezettettek, melly közben az
Udv. Tanátsos Ur a' Nagy-követ az Udv.
Titoknok Ur pedig a' Követ mellett men-
tek. A' szalák közzül, mellyeken által
vezettettek, a' pitvarló szalában a' Her-
tzezi inasok pompáskodtak gálaruhában,
az ebédlő szalában a' Házi-tisztek állot-
tak sorban, a' Veres szalába a' férjfi és
aszszonyi Nemesség gyülekezett vala ösz-
sze nagy számmal, a' Billard-szalában
a' festő mesterség' Akadémiája, a' Nap-
keleti Nyelvek' Akadémiája, 's a' Cs. K.
Titkos Udvari és Státus-Cancellaria béli
tisztek, az Udvari Tanátsosok ide nem

értődvén, állottak sorban. Ezen belől
a' Zöld-szalába, két, arannyal prémzett
veres bársonnyal bevont karos székek a'
külső dolgokra ügyelő Minister Ur ő H. ge'
és a' Nagy-követ' számára, 's ezen utolsó
megett jobbra egy más szék a' Követ'
számára valának helyheztetve. Az utol-
sónak hátamegett a' Követségi Titoknok
állottak, kitől a' Nagy-követ a' Királyi
Írást, az audientziás szalába lett belé-
péskor elvette vala 's már most maga
tartotta kezében. Az egyéb kísérők azon
szalában maradtak, melyből a' feljebb
nevezett Akademiák' és Státus-Cancellaria'
tagjai az audientziás szalába bejöt-
tek vala, a' hol ezek a' Cs. K. Udvari
Tanátsosokkal egyetemben a' Külső Mi-
nister Ur jobbjá felől formáltak sort, ki-
nek balja felől és háta megett számos
férjfi és aszszonyi Uraságok állottak. A'
Minister Ur és a' Nagy-követ közt Cs. K.
Udvari Tanátsos és Cancellaria' Direk-
tora Swietetzky úr az elsőnek balja felől,
's véllé szembe a' Nagy-követ' balja felől
a' Cs. K. Udvari Tolmáts, állottak.

A' Nagy-követ Persiai nyelven tartván
beszédjét, azt az Udvari Tolmátsoló ek-
képpen tette-ki németül: — „Ezen Jó-
„kivánónak czélja, mellyért a' Cs. Kir.
„Udvarhoz küldetett, ez. En, ő Felső-
„gétől a' Királyok' Királyától, kinek erős-
„sége az egeket éri és a' naphoz hason-
„ló, a' régi Persiai Császároknak az Ira-
„ni és Turani Dáriusnak thronusa' és
„koronája' birtokosától, azért küldettet-
„tem ide a' legnagyobb Császárhoz, hogy
„a' barátságot és jó egygyetértést a' Per-
„siai és Austriai két Felsőges Udvarok
„között, a' Hertzegséged' Ministersége
„alatt és a' Hertzegséged' segedelmével,
„megerössittsem. Kérem Hertzegségedet,
„hogy minél hamarabb tegyen részesévé
„engem' annak a' szerentsének, hogy ő
„Felsőségével a' legnagyobb Császárral
„szembe lehessek, hogy töllem ebbéli
„barátságos iparkodását ne tagadja-meg,

„s hogy nékem a' meghatározatandó „napot jelentesse - meg.“

A' Külső Minister ő Hertzegsége válaszáat az Udvari Tolmáts Ur *Persiai* nyelvre tette által, a' melly e' volt: — „Gyönyörködve értem a' Nagy-Követ Ur által a' Királynak az ő Urának az én „Felséges Monárkhám eránt fennálló barátságára felől való bizonyossáttétődést, „s kötelességemnek fogom tartani, hogy „a' Nagy - követ Urnak ő Cs. K. Felségéhez bemenetelt szerezzek. Ő Felsége „örömmel fogja azon bizonyossáttétődéseket, mellyek véllem közöltettek, a' „Nagy-követ Urnak tulajdon szájából hallani, 's néki ezen czélra nézve, tulajdon és közönséges pompával való audientziát fog engedni.

Most már felkelt székéről a' Nagy-követ, azért, hogy a' Schah irását, ő Hertzegségének a' Minister Urnak adja: melyhezképpent ezen irásnak köszöntésére ő Hertzegsége is felállott és kalapját levette, de ismét mindjárt feltévé azután egész végig feltett kalappal ült. A' Schah, a' Koronaörökös, és a' Vezir' irásaikat általvévén, mind azokat általadta Udv. Tanácsos Swietetzky Urnak, ki azokat a' Hertzeg karos széke mellett balra lévő asztalra letette. Azután a' Követet Mirsa Abdul Hassein Chánt mutatta - be a' Nagy - követ, 's végre beszédbe eredtek egygyütt a' Hertzeg 's a' Nagy-követ, mellyet rész szerént az Udvari Tolmáts' segedelmével Persa és Német nyelven, rész szerént tsak magok Anglus nyelven folytattak, mind addig, míg tsak azt a' frissítő italok, mellyekkel a' Hertzeg Házi Tisztjei a' Nagy-követnek 's kísérőinek udvarlottak, félbe nem szakasztották. Mind ezek után elbutsuzott a' Nagy - követ 's útját rövidítvén, a' Jósef piatzán által tért vissza, előbbeni pompával, szállására, hol tölle a' Császári Biztos elbutsuzván a' maga hintójába ült, 's vissza tért a' Stá-

tus-Cancellaria' épületébe, hogy a' Külső dolgokra ügyelő Minister Urnak hírt tegyen.

* * *

A' Császár és Császárné ő Felségeknél való pompás audientziája ugyan ezen Nagy-követnek a' folyó hónap' 8 - dikán ment veghez, ekképpen: Udv. Tanácsos és Udv. Tolmáts Hammer Ur, mint Cs. K. Biztos a' Burg' Udvarán egy Cs. K. hat lovas Státus hintóba beülvén, 's előtte egy Cs. Kir. Darabant lovagolván 's hat, ezen alkalmatosság' pompájára Cs. Kir. Fő Lovászmester által legszebb Törökkészülettal felnyergeltetett 's kantározatott, Cs. K. paripák vezettetvén, a' Nagy-követhez kihajtatott, a' hol az alatt három Cs. K. lectikák, mellyeket kétkét öszvér szokott vinni, az ajándékoknak elhozására elkészítették vala. A' Cs. K. Biztos Urat a' Nagy-követségi Titoknok a' szála' küszöbénél köszöntvén, 's a' hozott ajándékok a' leltikára felköztetvén, azzal a' sereg útnak indult, ily rendel: — (Ezen rendnek 's egyéb pompának leírását, hogy most egyéb tárgyaknak is helyet nyerjünk, a' jövő kedre halasztjuk: tsak a' két fontosabb tárgyakat említvén itt meg, tudniillik: hogy mitsoda ajándékokat küldött a' Persiai Schah, és hogy a' Nagy - követ mitsoda beszédet intézett ő Cs. K. Felségéhez, 's arra mitsoda feleletet kapott). — Az ajándékok ezek voltak: Az első leltikára egy, téj-szín Chacedonnal tarkázott 's köröskörül halovány-piros Ribinokkal kirakott táblán, a' Schah ábrázatképe, és egy jó féle nagy gyöngy szemekből álló koszorú, melly a' médálynak körülkarimázására szolgál, voltak helyheztctve. A' második leltikán volt, drága kövekkel kirakott hüvelyben, egy úgy nevezett Kara Chorasán (damascirozott kard) a' melly *Timurlengtől* Schah Abbasra, 's erről a' most uralkodó Schahra (Királyra) szállott. E' mellé volt helyhez-

telve a' Schehin Schahne, melly annyit tesz, mint a' Királyok' Királya' Könyve, és párja a' Schallname nevű régi Persiai Vitézek' Könyvének, melynek módjára azt, a' mostani Persiai Poéták' Fejedelme' 's Fejedelemmé tétetett Poéta, készítette, kit a' most uralkodó Schah a' maga tulajdon nevével tisztelt meg, a' midőn őtet *Feth Ali Channak* nevezte. Ezen munka 80,000 (nyoltzvan ezer) Distichonokból áll, és a' Nadir-Schahtól fogva Persiában mostanig uralkodott familiáknak vitéz tetteiket énekli. A' harmadik pár-öszvér által hozatott lektikára voltak szépen tételve két kázimir szönyegek, mellyek kázimir-Schal musztraszerént készítették.

Beszédét Persiai nyelven intézte a' Nagy-követ Császár ő Felségéhez, 's azt Cs. K. Biztos, Udv. Tolmáts, 's Udv. Tanátsos Hammer Ur ekképpen tette által Németre: —“

„Én ezen barátsági irást ő Felségétől a' Királyok' Királyától, Iran és Taran legnagyobb hatalmú Urától, a' régi Persiai Császárok' thronusa' és koronája' Birtosától, a' legnagyobb Császár' számára hoztam; magammal hoztam egyszersmind az ezen Felséges Udvarhoz Követnekrendeltetett *Mirsa Abdul Hussein Chant* is, a' végre, hogy minckutánna a' két Udvarok között való barátságának épületét megerősítem, útamnak továbbfolytatására szabadságom lehessen.“

Az erre való feleletet Császár ő Felségének nevében a' külső dolgokra ügyelő Minister Ur Német nyelven tette, 's azt az Udv. Tolmáts Ur a' Nagy-követ Ur előtt ekképpen tette Persiai nyelvre által: —“

„Örömmel fogadom a' Schah', az Uraságod' Ura' barátságának bizonyosságait. A' Birodalmakat nagy távolságok szakasztják-el egymástól, de ők még is esmerhetik 's tisztelhetik egymást. Az én Birodalman és Persia között eleitől

„fogva barátság állott-fenn, és én azt minden megzavartatás felett valónak lenni tartom. Jelentse-meg Uraságod a' Schahnak ezen szavaimat, 's tegye bizonyossá őtet affelől, hogy az ő barátságos indulatjának Uraságod által lett tudtomraadattatása, nékem kedves volt.“

* * *

Császár és Király ő Felsége Mayer József Urat, a' Status és Conferentziális Minister Gróf Erdődy ő Excellentiája Sogorát, Magyar Nemességgel megajándékozni kegyelmesen méltóztatott.

B a v a r i a.

Febr. 4-dikén kinyitotta a' Király a' Rendek' gyűlését egy beszéd által. Ezen kinyitást ily pompák előzték-meg: — Febr. 3-dikán az Udvari templomban a' a' Királynak, egész Udvarának, a' Ministereknek, Státustanátsnak, a' Generálisoknak, 's minden Fő tiszti karoknak jelenlétekben nagy Mise mondatott, melyre a' Rendek különösen meghivattattak. 4-dikben délelőtti 11 órára a' Rendek minnyájan a' szalába gyülekeztek, hol a' Birodalom' Tanátsa is megjelent, melly az Első vagy Felső Kamarát teszi. Ennek tagjai a' számokra a' szála' közepére helyhezített székekre ültek. A' Ministerek 's egyéb minden Tanátsosok a' Követek' háta megett foglaltak helyet. A' Koronaörökös és Károly Kir. Princzek a' Királynak megérkezéséig külömbkülömb Követekkel beszélgettek. A' külső követségek' tagjainak 's egyéb előkelő személyeknek a' karba rendeltettek ülések: mellyeknek első padjait fő aszszonyások foglalták-el, a' hova 11 és 12 órák között a' Koronaörökösnevel 's a' több Princzaszszonyokkal egygyütt a' Királyné is megérkezett, 's ugyan ezen karban a' thronussal szembe, a' számokra pompásan elkészített helyre leültek. A' Királynak a' maga palotájából való kiindulását ágyuk durrogása 's minden harangok' zugása jelentették, a' ki is fényes kíséző sereg-

gel a' főbb utzákon sort formáló katonaság között a' Rendek' háza felé folytatta útját, melynek ajtajánál a' két Kamarák' Elölülőji, 's az első Kamarának 8 és a' másodiknak 12 tagjaiból álló Követség által fogadtatott. Az első szobában a' Princzek várták és fogadták ő Felségét. Innét a' gyűlés' szalájába ment. Előtte mentek: az Ország' Heroldja, az Udvari Fourir, az Udvari és Hadi tiszti karok, a' Ceremoniamesteri Segédek, a' feljebb említett Elölülők 's Követségek, a' szolgálatbanlávó Kamarás Urak, a' Birodalom' czimereit vívő Koronatisztek, 's végezetre a' Princzek. A' szalába való belépésekor, hármas *éljen a' Király!* kiáltással tiszteltetett ő Felsége, ki is a' thronusra felmenvén, a' Koronatisztek a' czimereket *taburetekre*, alacsony karatlan székekre helyhezgették, mellyek a' thronus mellett voltak; a' Koronatisztek 's a' Státus' tisztviselőji két felől a' thronus mellett helyet foglaltak. A' thronusra való fellépésekor a' kalapját fejére tette a' Király, de azonnal ismét levén leült, 's a' fő Ceremoniamester által a' Rendeknek is jelt adatott, hogy ők is üljenek-le, a' melly után a' következő beszédet intézte, tisztán érthető szavakkal a' Rendekhez: —

„Uraim, Ország' Tanácsosai 's Küldöttjei!

„Az Ország' kedves és hűséges Rendjei!

„Midőn én ma az Ország' Rendjeinek első gyűlését kinyitom, egy szívemben régolta hordozott kívánságnak céljánál szemlélem állani magamat.

„Nem soká a' huszadik esztendő telik-el, hogy engem a' Gondviselés a' Bavarusok' thronusára helyhezgettett.

„A' mire első Országlási tselekedeim által czéloztam, tudva vannak a' Nemzet előtt — hanem ugyan ezen nemes és derék nemzet meg fog egyszersmind emlékezni a' hadakozásnak azon dühösködő szélveszeire is, mellyek akkor

az én czélzásaimat nagyon akadályoztaták 's Státusaimtól felettébb érezhető áldozat-tételeket tsikortak-ki.

„Az én előbbeni legtisztább ohajtásaim nem elébb, hanem tsak a' közönséges békességnek visszatérése 's minden Német népeknek egy közönséges Szövetségbe való öszszetsatolódások után kaphattak újabb elevenségre, 's az én jó következéshez való reménségem' talpköve is tsak azolta vettethetett-meg.

„A' mit a' Sövetség' Aktája a' Németeknek ígér és hirdet, azt én Baviariának már régebben megkészítettem vala, 's ez az, a' mi már most az 1818-ban Május' 26-dikán költ Constituziónális Ok-levél által végrehajtatott.

„Arra a' szívemnek betses meggyőződésre tettem szert, hogy ezen munkát a' Haza háládó köszönettel fogadta.

„Ma azt a' lelkétfelemelő szempillantatot értem-el, hogy azon Rendek' seregének közepette lehetek, kiket az én állhatatos határozásomnak szabad szava hívott elő, 's bizodalommal telyes nevezés és választás helyhezgettett thronusom mellé, tudnillik: — a' kik nemes törzsökökből vették származásokat, magukat hivatalos foglalatosságaik által érdemesítették, tiszta belátással 's szabad lelküséggel birnak — kik a' thronus' szentségének megtartatásában éppen oly vigyázók, mint a' kajbák' bátorságának megörizésében — kik a' magok Kerületjeiknek és Sorsosaiknak ohajtásaikat 's szükségüket jól esmerik, de azonban még is szabadok attól a' veszedelmes lélektől, melly az egésznek javától eltávozik — kiknek elméjeket és sziveket által járta annak a' felséges hivattatásnak meggondolása, hogy nékik a' Haza' legfontosabb ügyeiben az Országlószék' igaz és minden előitélettől szabad segédjeinek kell lenniük — és végezetre, a' kiknek lelkiismeretesen azon munkálódás' hatá-

rai között kell tartani magokat, mellyeket a' Constitutzió elejikke szabott."

„Én, ezen rajzolat szerént, a' Rendeknek öszszegyülésében találtam-fel a' thrónus' támosz-oszlopát 's a' nemzet' boldogságát.

„Már most, Bavariai Rendek! rajtatok áll, hogy ezen rajzolatot felelevenítve állítsatok világ' elejébe — de el ne felejtkeztek arról, hogy a' gyenge plántáknak kifejtődzésekre, 's arra, hogy erős fákká lehessenek 's gyümölcstöt teremhessenek, gondviselés és idő kívánatik.

„Uraim! megparantsoltam Ministe-reimnek, hogy Országom' belső állapotját, a' Státus' gazdagságának környülál-lásait, 's a' törvényhozás' határai köz-ül némely sürgetőbb tárgyaknak elő-adását, terjeszszék Uraságtok' elejébe.

„Mindenekben állhatatos iparkodást fognak szemlélni uraságtok az Egész' ja-vára való közönséges célhozközelgetés-re, 's azt a' tsalhatatlan és megmásol-hatatlan principiumot találni mindenütt, a' melly szerént a' földmivelésnek, ke-resményi szorgalmatoskodásnak, keres-keedésnek, a' lelkesmeretnek, 's a' véle-keedéseknek telyes szabadság engedtetik arra, hogy mozoghassanak 's egészszen kifejtődzhessenek, a' mennyiben ez a' kifejtődés egygyen egygyen mindenek-nek jusaikkal 's az Egésznek céljával fenn-állhat.

„Uraságtoknak már volt alkalmatossá-ga a' Közönségek' felelevenédésének hasz-nait, az új Magistratusok tehetőségének tüzesen folyó munkáikban 's azon jó lel-kesületben megesmerni, melly a' Ren-dek' gyűlése' tagjainak választatásában magát kiműtatta.

„Az Urak meglelégedéssel fognak a' belső igazgatás resultatumainál tartóz-kodni, 's meg fogják esmerni azon szent célzásokat, mellyek engemet azon ipar-keadásaimban vezérlettek, hogy a' keresz-

tényi állandó rendet helyre állithassam 's a' keresztény Hit' sorsosainak, az ő vallásokra 's egyházi tulajdonaikra nézve való egyenlő oltalmaztatás által, telyes meglelégedést szerezhessenek.

„Nemes önn' érzéssel megvallhatom azt, hogy sehol se' fog sem a' félelmes-keedésre valamelly igasságos indító ok, sem a' gyanakodásra valamelly ellensé-geskedési élesztő tárgy, az Uraságtok' szemei elejikke akadni. Az Urak az Or-szág' állapotját minden tekintetben meg-nyugtatónak fogják találni. Ha azon rend-kívül való erőlködéseknek következései, mellyeket nagyon veszedelmes esztendő-knek hosszú sorai parantsolva kívántak, még éreztethetnek is, ha a' Státuson még nagy, de esztendőről esztendőre kevese-dő terhek fekszenek is: tsakugyan még is reménelem én, hogy a' mi egygyesített iparkodásunk véghez fogja azt vinni, hogy a' Státus' gazdálkodásában való in-gadozatlan mérséklés-tartásnak segedel-mével meg fogjuk mi az én Státusomnak sok derék katonáinknak kiontott vére ál-tal szerzett rangját méltóságosan örizni, 's minden egyenességgel tett kötelezése-inket hűséggel telyesíteni fogjuk.

„Tulajdon hasznaik kívánják Ura-ságtoktól, hogy a' Státus' hitelének fenn-tartatásán való iparkodásban különösen részesüljenek.

„Észszerént már most terjedjen-ki hathatósan reánk az égnek azon áldása, a' mellyekért tegnap' könyörgöttünk, hogy így ez a' gyűlés a' jövendőbéli gyűlések' hazaszeretetének 's egygyességének egy fényes előre való ábrázolatja lehessen, és hogy én magamat 's utánnamkövetkező-jimet szerentséseknek tarthassam azért, hogy a' Bavariai Státust a' Rendek' gyű-lésén fundált Constitutzió által megerős-ítettem."

Frantzia Ország.

A' Hertzeg Richelieu' Nemzeti megjutalmaztatására nézve nevezetes ve-

tekedések fordultak elő a' Követek kamarájában. Báró *Salis* azt mondotta, hogy ő jónak nem találhatja se azt, hogy ezen jutalmat a' Királynak költségül rendelt uradalmakból, sem a' Státus' egyéb jószágaiból adják, azért, mert az utolsónak maga ellene mondott Hertzeg Richelieu; az első pedig ellenkezik a' Constitutzióval, melyben meg van határozta, hogy a' Királynak rendeltetett jövedelmet megváltoztatni ne lehessen. Osztan ő nem is tartja azt az érdemet, mellyért ez a' megjutalmaztatás kívántatik, oly nagynak. A' Frantzia vidékeknek az idegen seregek által való elfoglalva tartatása terhesebb volt inkább, mint megalatsonyító. Tíz népeknek kellett magokat öszszetsatolni, hogy azt tehessék, a' mit a' Frantzia nép, egyedül, és sokszor tett. H. Richelieu maga is szemrehányásra méltónak tartotta a' 20-dik Novemberi Kötést, 's későbbre így kiáltott-fel: Lehetséges-é az, hogy Hertzeg Richelieu a' maga nevét egy ily Kötés alá írhatta! Az ő *Aachenben* szerzett érdeme közös volt a' mi több Ministereinkel: tehát az egész Ministerium oiy érdemes volna a' jutalomra, mint ő. Úgy de ez a' Ministerium már nintsen; magát alkalmatlannak nyilatkoztatta, vagy más ötöt annak nyilatkoztatta, a' jelenlévő környülállások között való kormányozásra. Osztan a' jelenlévő időnek nem is hivattatása az, hogy a' mai időbéli Ministerekre nézve a' jövendő világ' kötelességét tegye. Én hiszem (ezek mind a' Báró *Salis'* szavai) hogy H. Richelieu maga is kedvesebben venné, ha ezen jutalom jószágoknak arra, a' megkárosított Departamentek sagedelmére fordittatna."

Cornet Incourt: — „Én, úgymond, nagyon tsudálatosnak tartom, hogy annak a' Ministernek nemzeti megjutalmaztatást akarnak voksolni, a' kinek ministeriuma újabb ministeriumnak kéntelenttetett helyt adni, azért, mint maga a' *Monitör* is kifejezi, hogy Frantziaország

nagy szerentsétlenségektől megőriztethessék, és hogy a' Király és nép közt való elváloszthatatlan egygyesség fennállhassék 's a' többi. Ha hát a' Hertzeg a' ministeriumban megmaradott volna, szerentsétlen időket ért volna Fr.ország; részrehajlás ütött volna ki a' nép és Király között. Hogyan lehet tehát a' Király' nevében nemzeti jutalmat jóvallani egy Ministernek, kinek kilépése ily nagy szerentsétlenségektől mentette-meg Fr.országot. A' régiek is felczifrázták a' magok áldozatra való barmaikat, de akkor ám, mikor már le akarták ölni. Ha mostani Ministereinket hasonló szerentsétlenség érné, én valóban áldanám az ő megbukássokat, de szerentsétlenségeiket soha nem nagyobbitanám azon tsufolódás által, hogy nemzeti jutalmat jóvallják nékiek. (A' többi következik).

Volt *Champ-d'Asyle* — *Marengo*.

Vége van ezen plánta népnek, de tsak *Texasban*, mert tsak más, bátorságosabb helyre tétetett által. Változása úgy történt, hogy *Texashoz*, mint *Louisiana* részéhez, a' Spanyolok is az Északi Amerikai Szabad Státusok is just tartván, most oly ajánlást tettek az első az utolsóknak, hogy ők lemondanak *Texasról*, de úgy, ha ezek véghez viszik, hogy a' Frantziák elmennek *Texasból*; melyhez képpent a' Szabad Státusok' Országlószéke elhivta onnét a' Frantziákat, 's *Alabamában* rendelt nékiek oly nagy földet, a' hol oly szélesen kiterjeszkedhetnek, hogy idővel egy szabad Státust formálván, az Egygyesült Státusok' Szövetségébe beálhassanak. A' neve ezen Státusnak *Marengo*, az ő fő várossoké *Aigleville* (*Sasvárosa*) leszen. Ennek utzáji a' Frantzia seregek győzedelmeiknek helyeikről kapnak nevezeteket, mint p. o. *Jéna' utzája*, *Lodi utzája*. Ide sereglenek már most minden felől a' Frantziák. Az ő ügyek' folytatója *Washingtonban* Gen. *Lefebvre Desnouettes*.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Mint kevéssel ez előtt a' Budai Aszszonyi Egyesület a' Redutt szálában Budán, úgy tegnap a' Pesti A. E. a' Haker palotában bált adott, hogy annak tiszta jövedelmével öregbítse a' Szegények' fundusát. A' mi időnknek characterere, melly minden czélt mellékes okokkal támogat, mind a' kettőben szembetűnő volt; mert amott a' közönséges mulatságon kívül még Lotteria-játék is tartatott a' Bemenetel Billéteknek számaival: itt pedig 25 nemes párok pompás bemenetelt tartottak, 's mindenik a' nevezetesebb theátrumi darabokból egy fő személyt ábrázolt. Minthogy ezen characterekhez különös öltözetek kívántattak, méltó tisztelettel kell hálálni a' Pesti Fő Rendeknek nagy lelkűségét, hogy azon characterekhez képest önnön költségeken a' drága öltözeteket megkészítették, 's a' Publicumot fényes jelenésekkel egészen meglepték. A' néző Nemesség és Polgárság is olly számosan jelent-meg, a' minttsak a' hely megengedte, és megbizonyította, hogy a' jótévő Aszszonyi Egygyesületnek buzgó serkentése nála soha sem marad

fogatlan. A' Budai bálnak jövedelme mintegy 2000 forintra, a' Pesti balé pedig 3000-nél többre ment. —

* * *

A' Pozsonyi Tudomány Kerületben 1 Academia, és 21 Gymnasium vagyon, mellyekben a' Tanulók száma az idén 5005-re megyen; nevezet szerint a' Pozsonyi Academiában 285; a' Pesti Gymnasiumban: 763; Pozsonyiban 580; Budaiiban: 431.

Gróf Csáky Emánuel ő Excellentiája, mint Ns. Szepes Vármegyének Fő Ispánnya, azon Nem. Vármegyének Tábla-Biróivá nevezte: T. T. Ujfalusi Ferentz, Lányi Pál, Berzeviczy Ferentz, Görgey Márton, Kolatskovsky Gergely, Fábriczy Sámuel, Vida Imre, Koczok József, Schneider János Urakat; nem különben Veleczky János Urat Chyrurgia Doctorát, és Rummy Károly György Urat a' Karloviczi Gymnasium Directorát. —

A' Prágai Gazdaságbeli Társaság Liehald Julius Tamás Urat, a' Philosophia és Orvosi Tudomány Doctorát, és most az Óvári Gazdaságbeli Intézetnek egyik Professorát Levelező Tagjává nevezte.

* * *

Bétsbe érkeztek: Febr. 5-dikén, Hertzeg Kaunitz, Cs. K. Követ Romában, ugyan onnét; Gr. Kinszky Cs. K. Kamarás Csehországból; Podlusányi Antal Cs. K. Oblajtnant Pestről; 6-dikén, Gr. Zichy Brünnből; Oberster Ujházy Posonyból; 7-dikén, Gr. Battyáni Ernestné, Bárá Jeszernák, mind kettő Posonyból;

Elutaztak: 6-dikén, Gr. Buttlerné; Gr. Stahrenberg Károly, mind kettő Posonyba; 7-dikén Bárá Lederer Cs. K. F. M. Lajt. Vicenczába; Gr. Alberti Cs. K. Oberster és Gav. Re. Cs. K. Oberstl. mind kettő Magyar Országgra; 8-dikén Gr. Csáky Bruno Cs. K. Kamarás Pestre.

Száz forint huszas pénzért adtak Váltó czédulában: —

Febr. 9-dikén $254\frac{1}{4}$ — 10-dikén $254\frac{3}{4}$ — 11-dikén $253\frac{1}{2}$ — forintot.